

NAOD ZORIĆ

Naod Zorić, akademski slikar, autentični i plemeniti ekspresionista crnogorskih planina i ljudi, rođen je u Đurđevića Tari, u predivnom ambijentu, gdje je sačuvao autentičnost stare porodične kuće, imajući osjećaj je da se sve više vraća korijenima, bez obzira na to što je stalno nastanjen u Kolašinu.

-Više se puta pitam zašto me to ovdje privlači. I sve više, kako vrijeme odmiče, tj. kako ulazim u neke ozbiljnije godine, shvatam da je suština tamo gdje sam posisao to prvo mlijeko. Ja sam rođen u ovoj kući, mene je majka rodila iza šporeta, odgajan sam ovdje, ova kuća je u mojim snovima, najviše volim ovo. Danas sve što živim i što radim, razmišljam i poimam, proizvod je ovog kraja, tj. konkretno ovog doma, ove velike sobe, u kojoj se sve dešavalo, u kojoj se nekad i spavalo na slamaricama, gdje su bile neke važne priče, šale, svađe i sve, nešto što je činilo život jednog seoskog domaćinstva. Ranije je bilo mnogo ljepše, udobnije, draže, prijatnije srcu i duši, ja se sada trudim da to negdje ispoštujem, da napravim, vratim nešto što se ne može vratiti da budemo poštteni. Ali, prosto sam htio nešto da zadržim što me čini srećnim i jača kao čovjeka i umjetnika.

Naod priznaje da nije bio slikar zavičaja, nego je prošao metamorfozu i različite uticaje. Mogli bi opaziti da su mu motivi sada lokalni, a poruke univerzalne. -Volim dosta da razmišljam o životu, ako uopšte nešto mogu da shvatim i naučim. Ali, kažu ljudi, Tara voda brzo teče, Tara valja drvlje i kamenje, mislim da je takav i moj život bio. Zato nijesam lokalan nego univerzalan. Prošao sam dosta toga kroz život, izgradio se, obrazovao se, sofisticirao se, počeo da razmišljam kao neko ko bi trebao biti pametan. Kada sve to čovjek prođe, dolazi u fazu kad se vraća izvornom korijenu. I to je, ja mislim, pravo, jer potvrđujete sve ono što ste prošli i vraćate se onom izvornom i onda kažete – da, ja

postojim, imam dobru osnovu, i dalje sebe nalazite i ulazite sve više u sebe, u neku istinu svoju i počinjete da se bavite istinski životom da istinski stvarate i istinski razmišljate, da budete poštteni!

Kroz razgovor shvatamo da je Naod spoznao i jug i sjever, te su za njega nezaboravne noći na Đurđevića Tari, a zavičajni sutoni mnogo draži i, po njemu ljepši, od primorskih. - Za mene su ovdje noći najljepše, nigdje nije mrkli mrak ka' što zna biti ođe. Niđe nije vedro ko što zna biti ođe i niđe ne zalazi Sunce ljepše no što zalazi ođe. Ja sam živio na moru, ja znam kako zalazi Sunce na moru, ali na moru imate palme koje djeluju meni sladunjavu, a ođe su borovi koji ipak djeluju negdje moćnije.

Tradicionalnost i etnos su na Naodovim slikama, ali nije savršen, nego je prikazan sa svojim deformitetima, on duboko promišlja, osjeća i bliske su takve slike onima koji poimaju svijet slično njemu.

-Trudim se sve više kako sam ozbiljniji ili možda pametniji, da budem što čedniji, da budem čedan. Čednost je jedna jako lijepa riječ, ona govori nešto najljepše što jedan čovjek može da bude i trudim se da to moje slikarstvo danas bude takvo i mislim da je sve ispričano, samo je emocija ta koja će vječno da traje. I ja to sada slikam. Sve se više vraćam nečem što je istinsko, ljudsko, ja slikam tog čovjeka. U zadnje vrijeme nastojim da slikam nešto što me u tom trenutku okružuje, jer umjetnik mora stalno da uči, kao i svaki čovjek koji mora da se ispravlja, popravlja, da napreduje. Tako razmišljam da to što me trenutno okruži, da to crtam ili slikam, jer tako mislim da učim. Nešto što je nepoznato je veoma teško, treba da ga savladaš. Obično, veliki broj nas slikara se drži nekog svog sopstvenog iskustva koje si naučio, pa to negdje od sebe kradeš, i ponovo to vrtiš u jedan krug i to reprodukujući, najviše lažeš samog sebe. I zato kažem da slikam ono što mi je nepoznato, đe treba da se namučiš, đe učiš, i to je za mene, u stvari, umjetnost.

Novom pejzažu, priznaje, prilazi sa strahom, da li to zna naslikati. - Ali onda čovjek samo treba da se opusti, isto ko' u ljubavi, i emocija izroni, ako ste dovoljno pismeni u slikarstvu to će da izroni. I to je to, nema filozofije. Život je, prosto, sav jednostavan, a komplikovan je samo za budale koje neće da osjećaju. Samo emocija!

Zanima nas da li mu je bilo teško živjeti na pošten, iskren način i sa velikim emocijama, da li je tako više uživao ili se mučio.

-Odavno sam shvatio da je život veliko iskušenje i ukoliko to čovjek prije shvati, to bolje po njega. Što veća iskušenja, to jači čovjek bude, to bolji čovjek bude u krajnjem slučaju. Imao sam ja dosta tih iskušenja, vjerovatno ću ih imati još kroz život i vjerovatno je proizvod tih iskušenja to danas što vi vidite pred vama. Bilo je svega, suština je samo koliko hoćemo da shvatimo negdje istinu, da sagledamo istinski sebe, da se istinski bavimo sobom, svojim fukarlucima i svojom čednošću. Trudim se da što više u sebi zadržim i izvlačim, jer čovjek mora da sebe sam uči kroz život, i to poslije prenosi u gen nekom ko poslije njega nastaje. Ja se trudim da što više budem onaj dječak koji sam nekad bio.

Slike su i medij koji šalje poruke. Zanima nas da li svojim kazivanjem kroz djela Naod utiče na one koji njegove slike vole, da i oni budu iskreni, da probude u sebi intuiciju... -Svijet bi nestao kada bi samo

bili ljudi koji misle kao ja, jedna lasta ne čini proljeće ako uopšte mogu da budem ta lasta. Uvijek postoje ljudi koji promišljaju i bave se nečim istinskim, a postoje i oni kojima je sve u životu materijalno, koji na umjetnost gledaju kao na nešto što je provjereno, što će biti isplativo, itd. Ja se, prosto, ne želim tim stvarima baviti. Kažem sebi kad ostanem sam – slava Bogu što se bavim ovim poslom, jer pored toga što mi omogućuje da jedem sira, ljeba i da imam da popijem čašu vina, dozvoljava mi i omogućuje da nešto znam, da se osjećam kao čovjek, da volim, da znam da mislim, da znam da trpim, da praštam, da budem čovjek. Mislim da to danas fali najviše čovjeku u čitavom svijetu, to da bude čovjek jer je izgubio taj smisao što treba da bude – čovjek. Eto, ja nešto filozofiram!

„Crnogorci sa slika Naoda Zorića su realniji od stvarnih, živih Crnogoraca. Večito sa izmaglicom i grmljavinom oko glave, istovremeno sa mukom i depresijom u oku, snagom i ponosom na plećima...

Naod je crtač orlovske, planinske Crne Gore, one ispod samih vrhova Durmitora i Maganika. Paradoksalno je, on te planine i ne slika, ali one se jasno vide iz svakog njegovog lika, iz svake bore, svakog staračkog oka, iz te gomile oporih, mračnih gorštačkih glava...

Kada govori o mentalnoj atmosferi tih dela i o sopstvenoj životnoj filozofiji, on to čini podjednako dobro kao što slika. Oštro, neobično, živopisno, maestralno...“¹

1. Najava za emisiju – Likovna kolonija RTS – Naod Zorić, www.youtube.com/watch?v=WA0ORXwXpM4

2012.